

Handelshøyskolen BI

MAN 51271 Terrorism and Counter-Terrorism

Term paper 60% - W

Predefinert informasjon

Startdato:	17-01-2022 09:00	Termin:	202210
Sluttdato:	30-05-2022 12:00	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	P		
Flowkode:	202210 11595 IN02 W P		
Intern sensor:	(Anonymisert)		

Deltaker

Julie Kristine Valle, Astrid Lyngedal Rydholt

Informasjon fra deltaker

Tittel *: Islamic State - Khorasan Province (ISKP)

Naun på veileder *: Pia Jansen

**Inneholder besvarelsen
konfidensielt
materiale?:** Nei

**Jeg bekrefter
innlevering til
biblioteket *:** Ja

Gruppe

Gruppenavn: (Anonymisert)
Gruppenummer: 3
**Andre medlemmer i
gruppen:**

Innholdsfortegnelse

INNHALDSFORTEGNELSE	I
SAMMENDRAG	II
VARSLINGSPROBLEMET	1
ISLAMIC STATE - KHORASAN PROVINCE (ISKP).....	2
BAKGRUNN	3
INDIKATORANALYSE	3
INTENSJON (VILJE).....	4
KAPABILITET (EVNE).....	5
<i>Organisasjonsstruktur</i>	6
<i>Rekruttering</i>	7
<i>Tidligere angrep</i>	9
<i>Finansiering</i>	11
<i>Våpen og utstyr</i>	12
<i>Lokasjon</i>	13
TRUSSELUTVIKLING	14
REFERANSER	16

Sammendrag

Vi har i denne trusselvurderingen vurdert terrortrusselen fra Islamic State - Khorasan Province (ISKP) mot en norsk delegasjon på besøk i Kabul i juni 2022. Bakgrunnen for reisen er samtaler med Taliban for å sikre at jenter og kvinners rettigheter ivaretas i henhold til FN bærekrafts måls nr. 5.

ISKP viser en vilje til å kunne bruke terrorangrep som virkemiddel for å oppnå en politisk strategi. De har siden oppstart i 2015 vist at de har handlekraft i gjennomføring av terrorangrep der de viser seg å være brutale i angrepstaktikken, nettopp for å identifisere seg i hva en terrorgruppe anses å være. ISKPs overordnet intensjon om å oppnå en global islamsk stat påvirker gruppens valg av mål. De har i sine angrep rammet sivile, sikkerhetsstyrker og påført den sittende regjeringmakten tap av autoritet blant befolkningen.

Ser vi på *organisasjonsstrukturen og rekrutteringen* til ISKP som kapabilitet vil den hierarkiske oppbygningen, tilliten innad i gruppen og økt medlemstall som gjør at gruppens kunnskap og kompetanse opprettholdes, vurderes det som sannsynlig at de har evnen til å gjennomføre terrorangrep.

Tar vi for oss *tidligere angrep og finansiering* ser vi at ISKP fortsatt har evne til å gjennomføre høyprofilerte angrep og at de får tilført nye økonomiske midler. Vi vurderer at det er meget sannsynlig at terrorgruppen kan fortsette å planlegge og utføre nye angrep i tiden som kommer.

Hvis vi ser på *våpen og utstyr*, og ISKPs *lokasjon* som kapabilitet, vurderer vi at gruppens våpenkapasitet sammen med den lokale kunnskap og nærhet til Kabul, gjør det sannsynlig at terrorgruppen fortsatt har evne til gjennomføring av terrorangrep.

Om vi ser på ISKPs intensjon og kapabilitet kan trussel for terrorhandlinger være mulig i form at et angrep der ISKP har som hensikt å ramme vestlige myndighetspersoner indirekte som besøker Kabul.

Vi konkluderer med at det er **MULIG** for at den norske delegasjonen kan bli utsatt for et terrorangrep under besøket i Kabul juni 2022.

Varslingsproblemet

Norge har i lengre tid hatt en sentral rolle som tilrettelegger i afghanske fredsforhandlinger. Det har ved flere anledninger vært bi-laterale møter med norske diplomater, der rettigheter og utdanning for jenter og kvinner, og minoritetsrettigheter har vært en del av programmet i samtalene.

Historisk sett har Norges engasjement vært motivert av et verdibasert ønske om å fremme fred, dialog og internasjonal orden basert på en misjonær- og solidaritetstradisjon. Det har i stor grad blitt omtalt som «den norske fredstradisjonen». (Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon, 2016, s. 145)

Med bakgrunn i Norges sentrale rolle i disse fredssamtalene, uttalte Utenriksdepartementet (UD) at: *«Norge har invitert representanter for Taliban til Oslo 23. til 25. januar 2022 for møter med norske myndigheter, representanter for det internasjonale samfunn og andre afghanere med bakgrunn fra det sivile samfunn»* (Johnsen, 2022).

I etterkant av disse forhandlingene i Oslo har Taliban innskrenket kvinners og jentenes mulighet for utdanning. De har igjen innført burkapåbud og innskrenket kvinners rett til å få førerkort, og generelt utelukket kvinner fra store deler av arbeidslivet (Wictorsen, 2022). I den forbindelse ønsker UD å sende en norsk delegasjon til Afghanistan for å bidra til å oppnå De Forente Nasjoner (FN) bærekrafts mål nr. 5, Likestilling mellom kjønnene (FN, 2022).

Møtet vil foregå i Afghanistan og reisen til Kabul vil finne sted i juni 2022, og oppholdet i Kabul har en gjennomføringstid på 24 timer. Den norske delegasjonen vil bestå av fire personer, pluss personell som bistår med sikkerheten. I forkant av delegasjonens avreise utarbeides det en trusselvurdering som er basert på Politiets sikkerhetstjenestes sannsynlighetsvurdering (PST, 2022). Mottaker av trusselvurderingen er UD. Trusselaktøren er Islamic State - Khorasan Province (ISKP).

I denne oppgaven skal følgende varslingsproblem vurderes:

Hvilken sannsynlighet er det for at ISKP utfører et terrorangrep mot den norske delegasjonen under besøk i Kabul juni 2022?

Afghanistan er ett av landene som Norge gjennomfører åpne og uformelle møter med, i håp om finne løsninger på tema som fred, sikkerhet og beskyttelse av kvinner og barn i væpnet konflikt (FN, 2022). Norges tilstedeværelse i fredsbevarende samtaler for å bidra til et mindre radikalt styresett i Afghanistan, kan være en indirekte årsak til at den norske delegasjon kan bli utsatt for angrep.

Islamic State - Khorasan Province (ISKP)

ISKP er den afghanske tilknytningen til den Islamske Stat (IS) og ble opprettet i 2015 (Interpol, u.d.). I 2018 rangerte The Global Terrorism Index ISKP som den fjerde farligste terrororganisasjonen i verden. Gruppen hadde rundt 8500 soldater og tok på seg ansvaret for noen av de mest voldelige angrepene i Afghanistan. I 2019 mistet ISKP mye av sine operasjonelle evner da USA og de allierte drev gruppen ut av deres territorium, men de fortsatte imidlertid å operere gjennom «sovende celler» over hele landet. (Kapur, 2022)

ISKP ble registrert på U.S. Department of State sin liste over terrorgrupper 14. januar 2016 (U.S. Department of State). Gruppen defineres også av Interpol og FN som en terrorgruppe (Interpol, u.d.) (UN, u.d.). ISKP kunngjorde sin dannelse i en nettvideo 10. januar 2015, der de sverget troskap til IS. Noe av bakgrunnen for at de er definert som terrorgruppe, er at det finnes opplysninger om deltagelse i finansiering, planlegging, tilrettelegging, forberedelse eller gjennomføring av handlinger eller aktiviteter som indikerer at de har en tilknytning til Al-Qaida, ISIL eller en annen ukjent «celle» tilknyttet utførelse av terrorisme (UN, u.d.).

I dag er det ikke enighet hvordan terrorisme skal defineres, men det er utvilsomt at ordet er negativt ladet. Ifølge Bjørgo nærmer det seg konsensus om hva begrepet innebærer blant forskere og myndigheter (Bjørgo, 2005). FN definerer terrorisme på følgende måte: «...*intensjonelle, ulovlig og skadelige handlinger hvor målet er å skremme en befolkning, eller å tvinge en regjering eller en internasjonal organisasjon til å gjøre eller frastå fra bestemte handlinger.*» (FN, u.d.). Dette er ikke så langt unna hvordan Richardson definerer det: «*Terrorisme betyr å handle bevisst og voldelig mot sivile for å oppnå politiske mål.*» (Sitter, 2017, s. 15). Selv om det ikke er en felles enighet om definisjonen av terrorisme, finnes det flere fellesnevner eller faktorer som er med på å betegne hva som skal til for at noe kan anses som terrorisme. Disse faktorene er: Bruk av vold eller trusler om

bruk av vold, det er en politisk handling eller har en politisk dimensjon, betydning av sjokk og redsel for gjentakelse, kommunikasjon og det bør være en ikke-statlige aktør (Sitter, 2017). Som Lenin tidligere har uttalt: «*Hele poenget med terrorisme er å terrorisere*» (Sitter, 2017, s. 13).

Bakgrunn

I august 2021 endret den politiske situasjonen seg i Afghanistan da Taliban tok tilbake makten etter 20 år med amerikansk tilstedeværelse. ISKP har gjennomført en rekke dødelige angrep i Afghanistan de siste årene, og etter Taliban tok over makten har det vært en markant økning. Fra september til og med desember i 2021 ble det utført minst 119 angrep, og i samme periode året før var det 39. Angrepene har til hensikt å skape uro i landet, og ISKP prøver å undergrave Talibans forsøk å danne en legitim regjering (Siddique, IS-K Attacks Puncture Taliban's Narrative About Establishing Security In Afghanistan, 2022).

Formålet med den norske delegasjonens reise er å finne løsninger på hvordan Norge kan bidra til opprettholdelse av den humanitære bistanden, selv om Norge og NATO militært har trukket seg ut av landet (FN, 2022).

I utgangspunktet er ikke Norge en direkte trussel for ISKP, men som et land i Vesten, og dermed et av de «vantro», vil det kunne være en medvirkende årsak til at ISKP ønsker å ramme besøket. Norge representerer vestlige verdier med ulik kultur og utdanning, og det i seg selv antas å være en indirekte årsak til at delegasjonen kan være en del av fiendebilde for ISKP.

Indikatoranalyse

I denne indikatoranalysen vurderer vi terrorgruppens intensjon (vilje) og kapabilitet (evne) gjennom seks indikatorer. En intensjon definerer vi som trusselaktørens mål med angrepet, og med kapabilitet forstår vi trusselaktørens evner eller ferdigheter til gjennomføring av angrepet. Rapporten har et utvalg av indikatorer som til sammen vil si noe om sannsynligheten for at ISKP vil utføre et angrep på den norske delegasjonen i Kabul. En trussel som innehar intensjon, men som mangler kapabilitet vil tilsynelatende ikke utgjøre en trussel (Grabo, 2002).

Vi bruker PSTs standardiserte sannsynlighetsord i våre vurderinger i oppgaven og vil utheve disse i fet skrift når vi konkluderer (PST, 2022):

MEGET SANNSYNLIG: Det er meget god grunn til å forvente (>90%)

SANNSYNLIG: Det er grunn til å forvente (70-90%)

MULIG: Det er like sannsynlig som usannsynlig (40-69%)

LITE SANNSYNLIG: Det er liten grunn til å forvente (10-39%)

SVÆRT LITE SANNSYNLIG: Det er svært liten grunn til å forvente (<10%)

Intensjon (vilje)

Intensjon som indikator viser noe om viljen til å gjennomføre et terrorangrep. I analysen av intensjon ønsker vi å se på om det er endring i ISKPs vilje til å utføre terrorangrep. Aktører som vil vurdere intensjonen til en motstander mer nøyaktig, er avhengig av god etterretningsvirksomhet for å samle mer pålitelig informasjon. I denne oppgaven vil vi vurdere intensjonen til ISKP via åpne kilder, noe som gjør at vår vurdering vil være mer usikker. I tillegg er det vanskelig å forutse en aktørs fremtidige handlinger, men vi vil likevel se på sannsynligheten for et angrep fra ISKP under besøket i Kabul vil finne sted (Grabo, 2002).

For å kunne vurdere ISKPs intensjon, må vi se på hva terrorgruppen selv uttaler eller gir uttrykk for gjennom media eller propaganda. Den ikke uttalte intensjonen kan være vanskelig for oss å vurdere. På bakgrunn av dette har vi i denne trusselvurderingen brukt åpne og ugraderte kilder fra pensum og internett. Terrorgruppen ISKP har ved flere anledninger vist at de bruker ressurser gjennom ulike media, og har lagt ut video på internett. Mange av disse har blitt slettet i etterkant av «postingen».

Terrorgruppen ønsker en mer ideologisk retning innen salafistisk jihadisme, og legitimerer bruken av vold for å oppnå sine mål (European Union Agency for Asylum, 2021). Salafistisk jihadisme kan forstås som en fellesbetegnelse av en rekke ideer som har en ting til felles: «*De er forankret i sunniislam, tolker salafisme som en politisk ideologi og tar til orde for en væpnet kamp for å oppnå islamsk styre*» (Sitter, 2017, s. 223).

Etter at Taliban tok over makten i landet, har ISKP vært mer opptatt av å forsvare og bygge deres omdømme, enn å få territoriell kontroll på områder. Dette kommer

tydelig frem i deres publikasjoner i form av video, artikler, angrepskrav og rapporter (ExTrac, 2021). Richardson uttaler at «*Terrorister vil ha tre ting: hevn, berømmelse og reaksjon*» (Richardson, 2007). Det er ikke umulig at kombinasjonen av disse tre vil gi ISKP den styrken de trenger for å befeste sin posisjon i «det nye» Afghanistan.

Hvordan enkelte regjeringer håndterer problemet med misnøye blant befolkningen, er identifisert av Richardson som en av risikofaktorene for terrorisme. Den individuelle radikaliseringsprosessen er sannsynligvis lite myndighetene kan gjøre noe med, men det finnes tiltak for å påvirke samfunnet for å redusere radikalisering. Vanligvis søker terrorister hevn for urettferdighet eller ydmykelser som deres lokalsamfunn kan bli utsatt for. De søker berømmelse for å bringe oppmerksomhet til sin sak og til seg selv, og handlingene er designet for å provosere reaksjoner fra de som terroristene oppfatter som fienden. (Richardson, 2007).

Vilje til å gjennomføre terrorhandlinger, og med intensjon om å skremme eller skade de involverte, er ifølge Sitter et bevisst strategisk valg, og terrorgrupper bruker ofte frykt for å oppnå sine mål (Sitter, 2017). Vi mener at ISKPs bruk av propaganda for å spre sin ideologi, kan vise at gruppen ønsker å nå ut over deres lokale territorium, som kan bidra på sikt å styrke deres fremtidsplan om en global islamsk stat.

ISKPs ultimate strategiske mål er å etablere et «rent» islamsk system i Afghanistan. De mener at Taliban går mer mot vestlig kultur og ISKP bruker terror som virkemiddel for å fremprovosere en endring. Dette vil vi komme tilbake til under ISKPs kapabilitet og *indikatorene tidligere angrep og lokasjon*. Vi vurderer at ISKP har vilje til å gjennomføre terrorangrep, og at det er **SANNSYNLIG** at gruppen vil bruke dette som virkemiddel for å oppnå deres politiske ideologi om en mer salafistisk-jihadistisk tolkning.

Kapabilitet (evne)

Vi forstår Grabos beskrivelse av kapabilitet som den totale slagkraften gruppen har tilgjengelig (Grabo, 2002). For å kunne se på ISKPs evne til å gjennomføre

terrorangrep, velger vi å vurdere seks indikatorer: Organisasjonsstruktur, rekruttering, tidligere angrep, finansiering, våpen og utstyr og til sist lokasjon.

Organisasjonsstruktur

Hvordan en terrorgruppe er organisert, er en indikator som sier noe om deres evne til å planlegge og gjennomføre terrorangrep. Der terrorgruppen er hierarkisk vil, gjerne beslutninger om gjennomføring av terrorangrep tas av en leder og ledergruppe. Medlemmene er lojale mot toppen så lenge de blir behandlet rettferdig og ledelsen handler i tråd med gruppens ideologi. En leder kan være et mål for motstandere å eliminere. Hvis de lykkes, kan det føre til ustabilitet i gruppen, som igjen kan føre til gruppens nedgang eller ødeleggelse.

Det kan se ut som om ISKP har en hierarkisk lederstruktur, ledet av emir Shahab al-Muhajir. Flertallet på mellomledernivå er tidligere Taliban-krigere, men ifølge nyere undersøkelser antas det at ISKPs krigere har tidligere gruppetilknytning til det indiske subkontinentet, og er tidligere medlemmer fra Al-Qaida og Lashkar-e-Taiba. Disse krigerne har ofte en betydelig lokal kunnskap og ekspertise innen opprørskrig, som kanskje kan øke krigernes taktiske effektivitet, noe som passer godt inn i ISKPs profil (Doxsee, Thompson, & Hwang, 2021).

Nesser snakker om «entreprenører», «protesjeer», «mistilpassede» og «omstreifere». Selv om det refereres til terrorgrupper i Europa, er vår vurdering at dette også kan sees i sammenheng med ISKPs tilstedeværelse i Afghanistan. «Entreprenører» er avgjørende for at det kan dannes en terrorcelle som har kompetanse til å gjennomføre angrep. De er ofte religiøse-politiske aktivister som har en sterk rettferdighetsans. De oppsøker radikale moskeer, tilstelninger og bruker propaganda som virkemiddel, de lytter til og henter inspirasjon fra militante ideologer. Hvis vi ser på ISKPs øverste leder som en «entreprenør», kan det tenkes at dette er autoritære ledere i en hierarkisk gruppe, som hentes utenfra og inn i organisasjonen, og som innehar stor grad av makt til å kunne lede «protesjeer», «mistilpassede» og «omstreifere». Vi vurderer det slik at ISKPs organisasjonsstruktur passer inn i Nessers litteratur om lederskap (Nesser, *Islamist terrorism in Europe*, 2018).

«Entreprenører» kobler seg proaktivt til ekstremistiske nettverk, militante grupper og treningsleirer i konfliktsoner, og det kan se ut som om ISKP har lignende måte å organisere seg på (Nesser, *Islamist terrorism in Europe*, 2018). Deres medlemmer kan knyttes både til ekstremistiske nettverk og til militante grupperinger. Lashkar-e-Taiba, som er tilknyttet ISKP, har flere treningsleirer i den Pakistanske delen av Kashmir, og har til felles med ISKP at gruppen ble grunnlagt i Afghanistan. De kjemper også en større global kamp om en islamsk stat, samt at de betegner seg selv som salafistiske-jihadister (Macander, 2021).

I likhet med «entreprenører» viser «protesjeer» tegn til å være troende idealister med sterk personlighet og rettferdighetssans. «Entreprenører» og «protesjeer» spiller en viktigere rolle i å klekke ut et terrorkomplott enn «mistilpassede» og «omstreifere». Det er de som bygger celler, kobler dem til et bredere nettverk, gir dem en ideologisk begrunnelse og setter i gang angrepsplaner. «Mistilpassede» og «omstreifere» har som oftest i oppgave å være en utøvende aktør, som blir benyttet til blant annet selvmordsoppdrag (Nesser, *Islamist terrorism in Europe*, 2018). Vi antar at en slik ansvarsfordeling av oppgaver foreligger hos ISKP. Det fremgår av flere åpne kilder at ISKP prioriterte utvikling av organisasjonen, hvor målrettede ISKP-medlemmer utførte oppgaver som militær trening, martyrdødsoperasjoner, media og rekruttering (Jadoon, Sayed, & Mines, 2022).

Vi vurderer at ISKPs evne til å tåle endringer i organisasjonen ser ut til å være robust. Endringer i form av «nedbemannet styrker» eller drepte krigere, har i liten grad påvirket terrorgruppens organisasjonsstruktur. Siden 2015 har det vært variasjoner i ISKPs ledergruppe, men den hierarkiske oppbygningen antas å fungere i gruppen. Terrorgruppen har også vist at de organiserer seg over landegrensene, slik at de ikke er avhengig av kun å rekruttere lokalt. Økende medlemstall i kjerneområdet, samt ledere og mellomledere som ser ut til å ha tillit innad i gruppen, gjør at vi vurderer det som **SANNSYNLIG** at organisasjonsstrukturen er en indikator som øker evnen for gjennomføring av terrorangrep.

Rekruttering

Rekruttering som indikator sier noe om gruppens evne til å skape tillit og øke medlemstall, som igjen øker evnen til gjennomføring av terrorangrep.

I FN-rapport fra 2019 hadde ISKP 2500 til 4000 krigere i sin organisasjon (Chair of the Security Council Committee, 2019), men det finnes flere åpne kilder som estimerer et høyere antall krigere. Vi antar at stengte grenseoverganger og nedstengninger i forhold til Covid-19 pandemien har i stor grad påvirket de fleste lands innreise- og utreiseforbud. Vi tar forbehold om at dette også har påvirket Afghanistan, og at rekrutteringen kan ha vært lavere i de ulike landområdene fra 2020-2022. I etterkant av angrepet ved flyplassen i Kabul i august 2021, kan det tyde på at ISKPs gruppering igjen er økende. ISKP vil sannsynligvis ha evne til å omgruppere seg, endre modus operandi, bli mer motstandsdyktig og rekruttere flere krigere i tiden fremover (Kapur, 2022).

ISKP har i sin innsats for å gjenoppstå prioritert rekruttering og opplæring av nye medlemmer. Deres ledere har et ønske om å tiltrekke seg og verve krigere fra Irak, den syrisk-arabiske republikken, Taliban og krigere fra andre konfliktsoner. ISKP rekrutterte også fra den pakistanske opprørsgruppen Tehreek-e-Taliban Pakistan, etterkommere av Mullah Omar i afghanske Taliban (Chair of the Security Council Committee, 2021).

ISKP har også hatt rekruttering gjennom en ideologisk appell til de som søker hevn, gjennom propaganda, markeder (madraser) og på universiteter i Afghanistan. Vi antar at de også rekrutterer gjennom bruk av tvang og trussel om vold, men det kan se ut som at frivillige meldte seg på bakgrunn av lovnader om høye lønninger (European Asylum Support Office, 2020).

Spesielle kilder til rekruttering til ISKP har vært afghanske salafi-samfunn hvor de har utnyttet mangel på tillit mellom Taliban og salafi-miljøene. Emir Shahab al-Mujahirs strategi går ut på å tiltrekke seg nye rekrutter igjennom å reklamere for mangfoldet av angrep ISKP gjennomført de siste to årene. En styrke ved denne indikatoren er at ISKP aktivt øker medlemsmassen ved en rekrutteringsstrategi som omfatter bruk av amnesti, rekruttering av regionale militante og for å utgi seg for å beskytte salafi-samfunnet (Jadoon, Sayed, & Mines, 2022). Vi mener at en svakhet med dette vil være at det rekrutteres over landegrensene, da ulikt språk kan skape utfordringer i kommunikasjonen innad i gruppen.

Med bakgrunn i at medlemstallene øker, kan det forventes at ISKP rekrutterer personer med kunnskap om geriljakrigføring, militære operasjoner, og bruk av forskjellige typer våpen. På bakgrunn av dette er vår vurdering at det er **SANNSYNLIG** at rekruttering av nye krigere medfører fare for terrorangrep.

Tidligere angrep

Tidligere angrep som indikator vil si noe om antall angrep ISKP utfører, hvilke taktiske mål som velges ut, og evnen til å gjennomføre et terrorangrep. Ifølge Sitter er terror et bevisst strategisk valg, og terrorgrupper bruker frykt for å oppnå sine mål og dette fremprovoserer ofte en overreaksjon fra styresmaktene (Sitter, 2017). ISKP anser Talibans alternative sunni-islamsk sekterisk skole, Hanafi madhhab kalt lovscole, som mangelfull. Angrepet på Abdul Rahim Shahid, en sjiamuslimsk ungdomsskole for gutter vest i Kabul der 6 døde og 20 ble skadd, er et eksempel på et angrep direkte knyttet mot sivile og mot en utdanningsinstitusjon. Vi mener at ISKP sannsynligvis er ute etter å skape frykt for å sende barn på skolen, eller at det er en advarsel mot skolens læregrunnlag, som de anser som ikke god nok. Vi er usikre på om slike angrep fremprovoserer den overreaksjon fra styresmaktene som ellers ville være naturlig i et demokratisk land.

Terrorgrupper holder planer om et angrep skjult, slik at overraskelsesmomentet er stort. I etterkant av et angrep vil terrorgrupper ofte kunne påta seg ansvaret for angrepet, dersom det anses som vellykket, og samtidig hvis det bidrar til å spre terrorgruppens mål (Sitter, 2017). Det kan også være angrep som terrorgrupper ikke tar ansvar for, og som enkelte grupper benekter å ha utført. Et eksempel på dette er terrorangrepet på barselklinikken Dasht-e-Barchi-sykehuset i Kabul. Gravide kvinner og barn ble systematisk henrettet med pistol av terrorister og flere ble skadet i terrorangrepet. Terrorangrepet var brutalt og ingen har per i dag påtatt seg ansvaret, men dette ligner på angrep ISKP har utført tidligere (moskeer, skoler, bryllup). Dersom vi ser på flere av de tidligere angrepene, er vår vurdering at det er en sannsynlighet for at ISKP også stod bak terreangrepet på barselklinikken. En utenlandsk organisasjon arbeider ved sykehuset, flere sivile ble drept, flere var fra den etniske minoriteten hazara og de fleste er shia-muslimere. Disse angrepene har som mål å spre frykt og bidrar til en

destabilisering i samfunnet, og det kan se ut som om terrorgruppen ISKP har dette som agenda i sine angrep (Bolle, 2020).

Angrepet på flyplassen i Kabul 26. august 2021 utført av to selvmordsbomber og en væpnet mann, drepte til sammen over 170 mennesker, derav 13 amerikanske soldater. ISKP har bevist at de har gjenoppstått, gruppen har evne og vilje til å skade de som står i veien for en islamistisk stat basert på deres tolkning av strenge sharialover. Angrepet var målrettet mot amerikanske militære og deres afghanske allierte (Gjerstad & NTB, 2021).

I mai 2021 ble Syed Al-Shahda-skolen utsatt for et angrep der minst 58 barn ble drept og 150 skadet, de fleste var jenter. Taliban peker på ISKP som ansvarlig aktør, og angrepet var primært rettet mot en jenteskole, et tydelig angrep på Afghanistanens fremtid og at en vestlig modernisering av skolene ikke er ønskelig. Tidligere angrep som ISKP har påtatt seg ansvar for er massedrap og ødeleggelse på institusjoner som sykehus og moskeer. Senest i april 2022 ble det gjennomført flere terrorangrep, der minst 50 sivile ble drept under høytiden ramadan. Angrep på kvinner og barn er vanligvis tolket som forbudt i islam, men jihadister oppfordres til ikke å sky noen midler, noe vi oppfatter at ISKP bokstavelig talt gjør ved å ramme de «nære fiender». Dette vil si at de rammer «sine egne» uten at det vil medføre eksempelvis at et nytt kalifat vil bli innført i tiden som kommer (Sitter, 2017).

For en terrorist er det viktigste å oppnå mye publisitet og anerkjennelse. Når en terrorist klarer å tiltrekke seg oppmerksomhet, og at den vedvarer, er det et tegn på at deres angrep er suksessfulle (Hoffman, 2017, ss. 260-261). Dette mener vi ikke bare gjelder den enkelte terrorist, men også gruppen som helhet.

Siden 2020 ser vi at angrepene, som i hovedsak har vært i Kabul, har vært hyppigere og mer mangfoldige, og målene for angrepene har ofte vært rettet mot sivile og sikkerhetsstyrker. Vi antar at ISKP forsøkte å dra nytte av den politiske ustabile situasjonen der tilbaketrekningen av amerikanske militære styrker reduserte anti-terrorinnsatsen i landet. På bakgrunn av dette vil det være **MEGET SANNSYNLIG** av ISKP har evne til å gjennomføre høyprofilerte angrep både mot harde og myke mål.

Finansiering

Finansiering av terrorangrep som indikator vil si noe om hvilken tilgang ISKP har av økonomiske midler. For å kunne gjennomføre terrorangrep må gruppen ha midler til produksjon eller kjøp av utstyr for å opprettholde sin evne til gjennomføring. Oftedal sier at kostnaden for utførte terrorangrep er ofte lave, men organisasjonene må ha en jevn tilstrømming av midler, penger og utstyr (Oftedal, 2015).

Gjennomføring av terrorangrep, avhengig av kompleksitet og våpenbruk, kan ha en svært lav kostnad. Et eksempel på dette er selvmordsoperasjoner utført av Palestina i perioden 2000-2005 der estimert kostnad på et angrep var 150 amerikanske dollar (Hoffman, 2017, s. 141). Forskning viser at terrorangrep utført i Europa for det meste ligger under 10 000 amerikanske dollar per angrep (Nesser, 2018, s. 65). Dette gjør at vi vurderer at terrorangrep utført lokalt har en mindre kostnad enn hva det koster internasjonalt. ISKP utfører stort sett angrep lokalt og nasjonalt, noe som gjør at det kreves mindre midler og ressurser til hvert angrep.

Terrororganisasjoner har gjerne flere måter å tilegne seg midler på (Oftedal, 2015). Når vi ser på ISKP, antar vi at de er avhengig av flere inntektsstrømmer for å finansiere driften. Det amerikanske finansdepartementet vurderer at ISKP samler inn midler gjennom en kombinasjon av lokale donasjoner, utpressing og økonomisk støtte fra kjernen i Islamsk Stat (IS). I tillegg konkluderer statskassen med at ISKP hadde beskjedne økonomiske reserver fra og med 2020 (Anti-Defamation League (ADL), u.d.). For å få overført midlene de besitter, er de helt avhengig av hawalaer (Sullivan, 2021), som er et uformelt overføringssystem for pengetransaksjoner, der det kun er sender og mottaker som er kjent med identiteten til hverandre. Dette gjør at disse transaksjonene er vanskelige å spore (Store Norske Leksikon, 2020).

Når vi ser på deres evne til å tilføre og opprettholde en tilgang på økonomiske midler og kostnaden knyttet til det enkelte terrorangrep, er vår vurdering at det er **MEGET SANNSYNLIG** at ISKP har finansiering for å kunne fortsette å planlegge og gjennomføre nye terrorangrep.

Våpen og utstyr

Våpen og utstyr som indikator påvirker i stor grad ISKPs evne til å kunne gjennomføre et terrorangrep. Deres kunnskap og kompetanse til å lage, anskaffe og håndtere våpen og utstyr, er avgjørende for at det skal bli et vellykket angrep. Historisk sett har terrororganisasjoner med fordel brukt våpen som er billig, enkle å produsere, flyttbare, og enkel i bruk (Rapport, 2012, s. 55).

Om vi ser på indikatoren *tidligere angrep*, anvender ISKP ofte sprengstoff og skytevåpen, og vi vurderer at de har kompetanse til å lage Improvised Explosive Devices (IED). Pr i dag finnes det ingen våpensystem, for en ikke-statlig aktør, som kan erstatte IED. Det predikeres en mer omfattende bruk av IED i tiden fremover, og ny teknologi gjør at det er billigere og enklere å bruke. (forelesning Thomas N). ISKPs bruk av våpen og utstyr i terrorangrep er med på å bekrefte det Rapport antyder ovenfor.

Den 12. mai 2020 utførte ISKP en selvmordsbombing i en begravelse i Nangarhar, som gruppen hevdet var rettet mot en «samling av afghanske sikkerhetsstyrker og militsmenn». De drepte fra 19 opptil 32 mennesker, og nesten 70 andre såret (European Asylum Support Office, 2020).

Hoffman beskriver selvmordsbomberen som den «ultimate smarte bomben» og gjør at det lett kan tilpasses endringer i angrepsplanen. En tilpasning i angrepsplanen kan både være en styrke og svakhet. Selvmordsbomberen kan utnytte endringer i planen til sin fordel der det oppstår behov for lokal tilpassing, men kan også få «kalde føtter» og trekke seg fra angrepet om personen skulle angre seg. Hvis et selvmordsangrep skal fremstå som vellykket er det en forutsetning at selvmordsbomberen dør i selve angrepet (Hoffman, 2017, s. 141). Det er ikke nødvendigvis slik at alle ekstremistiske islamister har som mål å bli martyr eller selvmordsbomber, men ISKP har godkjent selvmordsbomber som en av deres Modus Operandi (MO).

Bruken av selvmordsbombere som MO er gunstig fordi det kreves lite bruk av økonomiske og menneskelige ressurser, og som tidligere nevnt at det er enkelt å tilpasse angrepet ut fra den lokale situasjonen. Vi vurderer at denne formen for angrep er krevende, og det kan være utfordringer i rekruttering av den som skal gjennomføre selvmordsbombingen. Som tidligere nevnt i indikatoren *organisasjonsstrukturen* bruker ISKP «mistilpassede» og «omstreifere» til disse

handlingene, og vi tenker at dette kan ha en sammenheng med deres sosiale status i gruppen.

Da USA trakk seg ut av Afghanistan ble det etterlatt våpen og militært materiell til en verdi av 67 milliarder kroner. Det var blant annet 300 000 håndvåpen som ble etterlatt, og vi kan bare anta at noen av disse falt i hendene på ISKP (NTB, 2022). Vi vurderer ut fra den informasjonen som foreligger at det er **SANNSYNLIG** at ISKP har kapabilitet og våpenkapasitet til å gjennomføre terrorangrep, med tanke på de ressurser og ferdigheter gruppen ser ut til å inneha.

Lokasjon

Lokasjon som indikator viser at terrorgruppen har en steds plassering som bidrar til en forenkling i gjennomføring av terrorangrep i Kabul. Med dette mener vi at avstand til viktige sentrale byer og muligheten for fremkommelighet og tilgjengelige veisystemer, bidrar til å styrke gruppens evne til gjennomføring av angrep.

Terrorgruppen har en geografisk tilhørighet i Khorasan provinsen i Afghanistan og store deler av gruppen holder til i Kunar- og Nangarhar-provinsen i Nord-Øst-Afghanistan. I Nangarhar-provinsen er Jalalabad administrasjonssenter som ligger ca. 150 km øst for Kabul. Mindre deler av gruppen har lokalisert seg i Badakhshan, Kunduz og Sar-e-Pul som ligger nord og nord-vest for Kabul (Sharb & Newlee, 2018). Terrorgruppens samlede kapasitet for vold og terrorisme ble i tidsrommet 2016-2020 svekket. Det kan se ut som om den nåværende ISKP lederen Shahab al-Muhajir fått gruppen til å avstå fra territoriale kamper, for så å sikte på sentrale byområder som Kabul. Det er antydning at ISKP har «tatt over» Jalalabad og vi vurderer at det kan være en mulighet for at de etablerer nettverk i byer som har kort avstand til Kabul.

Som et resultat av Vestens tilbaketrekninger, antas det at ISKP har utvidet sin operasjonsradius. Dette kan også være et resultat av at gruppen har transportmidler som er i vesentlig bedre stand enn tidligere, samt at veisikkerheten er bedret. Ifølge åpne kilder er angrepene spredt over 16 provinser, og ISKP kan lettere bevege seg i ulike deler av landet, og det har vært angrep både i Kandahar og Kunduz. Det er mulig at ISKP etablerer seg i byer der det fortsatt er representanter fra Vesten. Den diplomatiske tilstedeværelsen fra det internasjonale

samfunn kan være et fokusområde for terrorgruppen (Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon, 2022).

På bakgrunn av disse vurderingen, mener vi det er **SANNSYNLIG** at lokasjonen som indikator øker ISKPs evne til å gjennomføre et terrorangrep i Kabul.

Trusselutvikling

Vi vil i denne trusselvurderingen trekke frem sannsynlighetsvurderingen for indikatorene og se på hvordan terrorgruppens intensjon (vilje) og kapabilitet (evne) til gjennomføring av et terrorangrep påvirker varslingsproblemet:

Hvilken sannsynlighet er det for at ISKP utfører et terrorangrep mot den norske delegasjonen under besøk i Kabul juni 2022?

Vi vil påpeke at dette er en fremtidsrettet vurdering og kan inneholde informasjon som kan bidra til usikkerhet i våre vurderinger.

ISKP viser en vilje til å kunne bruke terrorangrep som virkemiddel for å oppnå en politisk strategi. De har siden oppstart i 2015 vist at de har handlekraft i gjennomføring av terrorangrep der de viser seg å være brutale i angrepstaktikken, nettopp for å identifisere seg i hva en terrorgruppe anses å være. Ved å gjennomføre utstrakte angrep på sivile har ISKP benyttet seg av alle sjekkpunkter av terrorismens faktorer, som for eksempel bruk av vold og frykt hos befolkningen. Vi vurderer at ISKPs overordnet intensjon om å oppnå en global islamsk stat påvirker gruppens valg av mål. De har i sine angrep rammet sivile, sikkerhetsstyrker og påført den sittende regjeringsmakten tap av autoritet blant befolkningen.

Ser vi på *organisasjonsstrukturen og rekrutteringen* til ISKP som kapabilitet vil den hierarkiske oppbygningen, tilliten innad i gruppen og økt medlemstall som gjør at gruppens kunnskap og kompetanse opprettholdes, vurderes det som sannsynlig at de har evnen til å gjennomføre terrorangrep.

Tar vi for oss *tidligere angrep og finansiering* ser vi at ISKP fortsatt har evne til å gjennomføre høyprofilerte angrep og at de får tilført nye økonomiske midler. Vi vurderer at det er meget sannsynlig at terrorgruppen kan fortsette å planlegge og utføre nye angrep i tiden som kommer.

Hvis vi ser på *våpen og utstyr*, og ISKPs *lokasjon* som kapabilitet, vurderer vi at gruppens våpenkapasitet sammen med den lokale kunnskap og nærhet til Kabul, gjør det sannsynlig at terrorgruppen fortsatt har evne til gjennomføring av terrorangrep.

Om vi ser på ISKPs intensjon og kapabilitet kan trussel for terrorhandlinger være mulig i form at et angrep der ISKP har som hensikt å ramme vestlige myndighetspersoner indirekte som besøker Kabul.

I kontekst av den politiske situasjon i Afghanistan og etter tilbaketrekning av amerikanske styrker, vil det være sannsynlighet for at ISKP utgjør en større trussel for vestlige besøkende, og at terrorgruppen vil kunne utføre angrep på de som med hensikt har å påvirke Taliban til et mer demokratisk styresett.

Om ISKP har kjennskap til at en vestlig delegasjon besøker Kabul, kan det være en sannsynlighet at terrorgruppen utfører angrep mot den norske delegasjonen.

Uavhengig av hvilken stat eller organisasjon som besøker Kabul, kan det være at ISKP vil utføre handlinger for å skremme eller skape frykt ved bruk av terrorangrep eller trussel om et angrep.

Slike handlinger eller trusler påvirker den norske delegasjonens samhandling med afghanske styremakter, og som følge av dette påvirke endring til et mer liberalt styre av skolene i Afghanistan, noe som er i tråd med ISKPs intensjon for angrep.

Vi konkluderer med at det er **MULIG** for at den norske delegasjonen kan bli utsatt for et terrorangrep under besøket i Kabul juni 2022.

Referanser

- Anti-Defamation League (ADL). (n.d.). *ISKP (Islamic State Khorasan Province)*. Retrieved mai 23, 2022, from ADL:
<https://www.adl.org/resources/backgrounders/iskp-islamic-state-khorasan-province>
- Bjørge, T. (2005). Introduction, Conclusion. In T. Bjørge, *Root Causes of Terrorism: Myths, Reality and Ways Forward* (pp. 1-15, 256-264). Hoboken: Taylor and Francis.
- Bolle, T. A. (2020, mai 14). *Terroren i Kabul: Kvinne var midt i fødsel da terroristene angrep*. Retrieved mai 22, 2022, from Bistandsaktuelt:
<https://www.bistandsaktuelt.no/afghanistan-helse-krig-og-konflikt/terroren-i-kabul-kvinne-var-midt-i-fodsel-da-terroristene-angrep/144759>
- Chair of the Security Council Committee. (2019, june 13). *Taliban and other associated individuals and entities constituting a threat to the peace, stability and security of Afghanistan*. Retrieved from
https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2019_481.pdf
- Chair of the Security Council Committee. (2021, juli 21). *Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities*. Retrieved from United Nation Security Council:
https://www.ecoi.net/en/file/local/2057424/S_2021_655_E.pdf
- Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon. (2016). *En god alliert – Norge i Afghanistan 2001–2014*. Oslo: Forsvarsdepartementet; Utenriksdepartementet.
- Doxsee, C., Thompson, J., & Hwang, G. (2021, september 8). *Examining Extremism: Islamic State Khorasan Province (ISKP)*. Retrieved from Center for Strategic & International Studies (CSIS):
<https://www.csis.org/blogs/examining-extremism/examining-extremism-islamic-state-khorasan-province-iskp>
- European Asylum Support Office. (2020, august). *Anti-Government Elements (AGEs) Country of Origin Information Report*. Retrieved from EASO:
https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2020_08_EASO_COI_Report_Afghanistan_Anti_Government_Elements_AGEs.pdf

- European Union Agency for Asylum. (2021, november). *1.4. Islamic State Khorasan Province (ISKP)*. Retrieved mai 2022, from EUAA: <https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2021/14-islamic-state-khorasan-province-iskp>
- ExTrac. (2021, august). *ISKP; A Threat Assessment*. Retrieved from ExTrac: https://public-assets.extrac.io/reports/ExTrac_ISKP_0920.pdf
- FN. (2022, april 22). *Afghanistan*. Retrieved from FN-sambandet: <https://www.fn.no/Konflikter/Asia/afghanistan>
- FN. (2022, mai 11). *Dette prioriterer Norge i Sikkerhetsrådet*. Retrieved from FN-sambandet: <https://www.fn.no/om-fn/norge-og-fn/dette-prioriterer-norge-i-sikkerhetsraadet>
- FN. (2022, mai 5). *Likestilling mellom kjønnene*. Retrieved from FN-sambandet: <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal/likestilling-mellom-kjoennene>
- FN. (n.d.). *Ordliste*. Retrieved mai 2022, from FN-sambandet: <https://www.fn.no/ordliste>
- Gjerstad, S., & NTB. (2021, august 27). *Dette er IS-K – gruppen som mener Taliban er for moderate*. Retrieved from TV2: <https://www.tv2.no/a/14189997/>
- Grabo, C. M. (2002). *Anticipating Surprise: Analysis for Strategic Warning*. The Joint Military Intelligence College.
- Hoffman, B. (2017). *Inside terrorism*. New York: Columbia University Press.
- Interpol. (n.d.). *ISLAMIC STATE IN IRAQ AND THE LEVANT - KHORASAN (ISIL- K)*. Retrieved mai 2022, from Interpol: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Entities#2019-54448>
- Jadoon, A., Sayed, A., & Mines, A. (2022, januar). *The Islamic State Threat in Taliban Afghanistan: Tracing the Resurgence of Islamic State Khorasan*. Retrieved from Combating Terrorism Center: <https://ctc.usma.edu/the-islamic-state-threat-in-taliban-afghanistan-tracing-the-resurgence-of-islamic-state-khorasan/>
- Johnsen, N. (2022, januar 21). *Taliban kommer til Norge for å forhandle*. Retrieved from VG: <https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/y4yGAE/taliban-kommer-til-norge-for-aa-forhandle>

- Kapur, R. (2022, januar 6). *The Persistent ISKP Threat to Afghanistan: On China's Doorstep*. Retrieved from MEI:
<https://www.mei.edu/publications/persistent-iskp-threat-afghanistan-chinas-doorstep>
- Macander, M. (2021, oktober 28). *Examining Extremism: Lashkar-e-Taiba*. Retrieved from Center for Strategic and International Studies (csis):
<https://www.csis.org/blogs/examining-extremism/examining-extremism-lashkar-e-taiba>
- Nesser, P. (2018). *Islamist terrorism in Europe*. London: Hurst & Company.
- NTB. (2022, mai 2). *Våpen for 67 milliarder ble overlatt til Taliban*. Retrieved from Bistandsaktuelt: <https://www.bistandsaktuelt.no/afghanistan-utenrikspolitikk/vapen-for-67-milliarder-ble-overlatt-til-taliban/310045>
- Oftedal, E. (2015, januar 6). *The financing of jihadi terrorist cells in Europe*. Retrieved from Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI):
<https://publications.ffi.no/nb/item/asset/dspace:2469/14-02234.pdf>
- PST. (2022). *Introduksjon til nasjonal trusselvurdering 2022*. Retrieved from PST: <https://www.pst.no/alle-artikler/trusselvurderinger/ntv-2022/#Bruk%20av%20den%20nasjonale%20trusselvurderingen>
- Rapport, D. C. (2012). The four waves of modern terrorism. In K. Braddock, & J. Horgan, *Terrorism studies: a reader* (pp. 41-60). London: Routledge.
- Richardson, L. (2007). The three R's: revenge, renown and reaction. In L. Richardson, *What terrorists want: understanding the enemy, containing the threat* (pp. 71-103). New York: Random HouseTrade Paperbacks.
- Sharb, C., & Newlee, D. (2018, november 9). *Islamic State Khorasan (IS-K)*. Retrieved april 12, 2022, from Center for Strategic and International Studies (CSIS): <https://www.csis.org/programs/transnational-threats-project/past-projects/terrorism-backgrounders/islamic-state-khorasan>
- Siddique, A. (2022, mai 5). *IS-K Attacks Puncture Taliban's Narrative About Establishing Security In Afghanistan*. Retrieved from Gandhara:
<https://gandhara.rferl.org/a/islamic-state-afghanistan-taliban-security/31836037.html>
- Sitter, N. (2017). *Terrorismens historie: attentat og terrorbekjempelse fra Bakunin til IS*. Oslo: Dreyer.
- Store Norske Leksikon. (2020, november 25). *hawala*. Retrieved mai 23, 2022, from SNL: <https://snl.no/hawala>

- Sullivan, G. (2021, januar 4). *Operation Inherent Resolve - Summary of Work: Terrorist Financing, ISIS, and Anti-Money Laundering for First Quarter Fiscal Year 2021*. Retrieved from Department of the Treasury:
<https://oig.treasury.gov/sites/oig/files/2021-01/OIG-CA-21-012.pdf>
- U.S. Department of State. (n.d.). *Foreign Terrorist Organizations; Bureau of Counterterrorism*. Retrieved mai 2022, from state.gov:
<https://www.state.gov/foreign-terrorist-organizations/>
- UN. (n.d.). *The Islamic State of Iraq and the Levant - Khorasan (ISIL - K)*. Retrieved mai 2022, from UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL:
<https://www.un.org/securitycouncil/content/islamic-state-iraq-and-levant-khorasan-isil-k>
- Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon. (2022, mars 9). *Temanotat, Afghanistan, Talibans regime - situasjonen etter maktovertakelsen*. Retrieved from Landinfo: <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2022/03/Afghanistan-temanotat-Talibans-regime-situasjonen-etter-maktovertakelsen-09032022.pdf>
- Wictorsen, M. L. (2022, mai 8). *Taliban hindrer kvinner i å få førerkort*. Retrieved mai 2022, from Aftenposten:
<https://www.aftenposten.no/verden/i/x80dkl/taliban-hindrer-kvinner-i-aa-faa-foererkort>